

1937'DEN 1980' E GAZİ EĞİTİM

Yrd. Doç. Dr. Mustafa Hilmi BULUT

*1924-2004 Musiki Muallim Mektebinden Günümüze
Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu Bildirisi
SDÜ, 7-10 Nisan 2004, Isparta

ÖZET

“1924-2004 Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu” için hazırlanan bu bildiri, 1937 den 1980' e kadar geçen süreçteki Gazi Eğitimle ilgili bir durum saptaması yer almaktadır. Bu yıllar arasında yetiştirilmiş olan müzik öğretmenlerinin yıllara göre sayısal dağılımlarının bulunduğu çalışmada, Gazi Eğitim Enstitüsü'nün iki yıllık ve üç yıllık dönemlerindeki mezun sayıları dikkate alınarak niceliksel değerlendirilmelerde bulunulmuştur. Şu anda yurdumuzdaki müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarımızdan en eskisi olan Gazi Üniversitesi Müzik Fakültesi Müzik Öğretmenliği Programının, Üniversiteye bağlanmazdan önceki yıllar içinde mezun etmiş olduğu öğrenci sayıları, yalnızca nicelik olarak düşünülmeyp, bu sayılar dikkate alınarak, eğitimin ve öğretimin niteliğine de değinilmiştir. Bu araştırma günümüzdeki Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Öğretmenliği Programlarına, yıllara göre mezun edilen öğrenci sayıları dikkate alınarak, bu sayıların eğitimi ne yönde etkileyebileceğini göstermesi açısından önemlidir. Bu çalışma, 1937 den 1980 kadar geçen 43 yıllık süre içinde, G.E.E'nün yıllara göre mezun etmiş olduğu müzik öğretmeni sayılarını temel alarak, daha nitelikli müzik öğretmenleri yetiştirilmesi yolunda yapılmakta olan çalışmalara katkı sağlamayı amaçlamaktadır. Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi öğrenci işleri arşivinden, 1938-1939 öğretim yılı ile 1980 yılları arasında mezun olmuş olan müzik öğretmenleri sayılarının alınmasıyla başlatılan bu çalışma, 1982 ye kadar M.E.B. na bağlı olan G.E.E. nün değişen siyasi iktidarlar tarafından , kendi ideolojileri doğrultusunda farklı eğitim politikalarının etkisi altında tutulmuş olduğu yolundaki görüşü temel alan betimsel bir çalışmadır.

1937'DEN 1980'E GAZİ EĞİTİM

1924'den günümüze kadar geçen süre içindeki müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarımızdan “Gazi Eğitim” bilindiği gibi Musiki Muallim Mektebinden görevi devraldığı 1937 yılından bugüne kadar, farklı yapılanmalarla eğitim ve öğretimi sürdürmektedir. Kuruluşunda lise mezunlarını alarak müzik öğretmeni yetiştirme işine başlayan Gazi Eğitim' in öğretim düzeyi, bünyesine almış olduğu öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyleri dikkate alınacak olursa, nitelik açısından yetersiz olarak düşünülebilir. Ancak daha sonra 1951 de İstanbul Çapa İlk Öğretmen Okulunda, 1962 de Ankara İlk Öğretmen okulunda açılan ve müzik öğretmen adaylarını müzik öğretmenliğine hazırlayıcı özelliği bulunan “Müzik Seminerleri” sayesinde daha nitelikli müzik öğretmenleri yetiştirilmeye başlanmıştır. Müzik öğretmen adaylarında hazır bulunuşluğu sağlayan ve nitelikli müzik öğretmenlerinin yetişmesinde çok büyük öneme sahip olan müzik seminerlerinin 1975 de kaldırılmasıyla eğitim öğretimdeki kalite önemli ölçüde gerilemiştir. 1975-1980 yılları arasında hem seminerlerin kaldırılması hem de pek sık değişen siyasi iktidarların kendi siyasi düşüncelerini okullara sokmaları bilimi ikinci plana itmiş ve eğitim öğretim adeta siyasi iktidarların elinde oyuncak edilmiştir. Bu bilgiler doğrultusunda Gazi Eğitimin 1937-1980 yılları arasındaki dönemini üç ayrı başlık altında göstermek doğru olacaktır. **1)1937'den 1951'e Kadar Olan İlk Evre. 2) 1951'den 1975'e Kadar Olan İkinci Evre. 3) 1975'den 1980' e Kadar Olan Üçüncü Evre.** Aşağıdaki tabloda yıllara göre mezun olan öğrenci sayıları görülmektedir.

**GAZİ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ (GAZİ EĞİTİM FAKÜLTESİ)MÜZİK BÖLÜMÜNDEN
YILLARA GÖRE MEZUN OLAN ÖĞRENCİ SAYILARI**

Sıra No	Mezun Olduğu Öğretim Yılı	Mezun Olan Öğrenci Sayısı	Öğrenim Statüsü
1-	1938-1939	15	2 Yıllık
2-	1939-1940	7	
3-	1940-1941	16	
4-	1941-1942	8	
5-	1942-1943	8	
6-	1943-1944	15	
7-	1944-1945	12	3 Yıllık
8-	1945-1946	10	
9-	1946-1947	18	
10-	1947-1948	7	
11-	1948-1949	8	
12-	1949-1950	26	
13-	1950-1951	12	
14-	1951-1952	1	
15-	1952-1953	22	
16-	1953-1954	9	
17-	1954-1955	19	
18-	1955-1956	18	
19-	1956-1957	19	
20-	1957-1958	25	
21-	1958-1959	19	
22-	1959-1960	18	
23-	1960-1961	22	
24-	1961-1962	23	
25-	1962-1963	19	
26-	1963-1964	25	
27-	1964-1965	27	
28-	1965-1966	25	
29-	1966-1967	19	
30-	1967-1968	41	
31-	1968-1969	54	
32-	1969-1970	41	
33-	1970-1971	47	
34-	1971-1972	42	
35-	1972-1973	43	
36-	1973-1974	69	
37-	1974-1975	67	
38-	1975-1976	22	
39-	1976-1977	91	
40-	1976-1977	30	Mektupla Y. Öğretim 3 Yıllık
41-	1977-1978	146	
42-	1977-1978	34	Mektupla Y. Öğretim
43-	1978-1979	101	
44-	1978-1979	46	Mektupla Y. Öğretim
45-	1979-1980	222	

Tabloda da görüldüğü gibi 1937' den 1951' e kadar olan birinci evrede toplam 162 mezun verilmiştir. En fazla mezun verilen 1949-1950 öğretim yılında bu sayı 26 dır. En az mezun verilen yıl ise 1939-1940 ile 1947-1948 öğretim yılları olup, öğrenci sayısı 7 dir. Yukarıda da sözü edildiği gibi 1937-1951 yılları arasında hazır bulunuşluk dikkate alınarak eğitimin pek nitelikli olmadığını söylemek yanlış olmayacaktır.

1951' den 1975' e kadar olan ikinci evrede ise toplam mezun sayısı 713 tür. Bu dönem içinde en fazla mezun verilen yıl olan 1973-1974 eğitim yılında 69 kişi mezun olmuştur. En az mezun verilen 1951-1952 senesinde ise bu sayı 1 dir. İkinci evrede müzik seminerlerinden mezun öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyleri dikkate alınacak olursa bu dönemde birincisine göre daha nitelikli öğrencilerin yetiştirilmiş olduğu söylenebilir.

1975' den 1980 e kadar olan üçüncü evrede ise, toplam 692 mezun verilmiştir. En fazla mezun verilen 1979-1980 öğretim yılında bu sayı 222 dir. En az mezun verilen yıl ise 1975-1976 öğretim yılı olup , öğrenci sayısı 22 dir. Bu evrede müzik seminerlerinin kaldırılmış olması göz önüne alındığında hazır bulunuşluğun da azaldığı ve dolayısıyla niteliğinde zayıfladığı düşünülebilir. Üçüncü evrenin en önemli özelliği ise o yıllarda sık sık değişen siyasi iktidarların kendi dünya görüşlerini eğitime yansıtmaları olmuştur. Hızlandırılmış eğitim adı altında birkaç ayda mezun edilen müzik öğretmenleri ile hazır bulunuşluktaki eksikliğe bir de eğitim sürecindeki eksiklik eklenmiştir.

1937' den 1980' e kadar olan 43 yıllık süreçteki bu durum tespitinden sonra şimdi de nitelikli eğitimin ne olduğu ve nasıl olması gerektiği sorularına yanıt bulmaya ve bu yanıtların G.E.E nün 43 yıllık süreçteki eğitimiyle ne ölçüde örtüşmekte olduğunu irdelemeye çalışalım.

“İlerlemeci Eğitim” kuramının sahibi John Dewey nitelikli eğitimi “büyüme en üst düzeye çıkarmak” olarak tanımlamaktadır. Dewey' in sözünü ettiği büyüme bilimsel büyümedir. “Bilim: Akılcı olarak seçilmiş, deneysel çerçevelere dayanan ilerici ve yavaş yavaş artan bir bilgi birikimidir.” Bilimin bu tanımı , Dewey' in yapmış olduğu nitelikli eğitim tanımıyla birlikte yorumlanacak olursa niteliğin artmasında eğitim sürecinin ve büyümenin (bilimsel büyüme) son derece önemli olduğu görülür. Ayrıca eğitimde uzunca bir sürecin gerekli olduğu ve bu sürecin mutlaka yaşantı yoluyla gerçekleşmesi gerektiği de bilinen bir gerçek olduğuna göre, bu noktada açık öğretimin ne ölçüde yararlı olduğu da tartışılabilir.

SONUÇ :

Öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyi ve eğitim-öğretim süresi eğitimin niteliğini etkiler sayılısından yola çıkarak G.E.E ' nün 1937' den 1980' e kadar olan 43 yıllık zaman içinde hem hazır bulunuşluk açısından hem de eğitim-öğretim süreci açısından sıkıntılar yaşadığı, bu süre içinde G.E.E nün mezun etmiş olduğu öğrenci sayılarının yıllara göre farklılıklar gösterdiği, bu sayısal farklılıkların nedenlerinden birisinin ise farklı siyasi iktidarların ideolojilerini eğitime yansıtmalarından kaynaklandığı, Dewey' in “büyüme en üst düzeye çıkarmak” olarak tanımladığı ve bu tanımın gereği olarak nitelikli eğitimde bilimsel büyümenin sağlanabilmesi için gerekli olan , özgür ve tarafsız bilimsel davranışın farklı ideolojik yaklaşımlar nedeniyle zaman zaman zayıflatıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

ÖNERİLER:

Siyasi iktidarların kendi siyasi düşüncelerini eğitim kurumları üzerinde kullanmalarını, bilginin uzunca bir süreçte edinilen bir olgu olduğunun göz ardı edilmemesini ve bu noktada eğitimin süresiyle ilgili indirimlere gidilmemesini ve öğrencilerin bilgi birikimlerini en üst düzeye çıkarabilmek için gerekli olan süre ve özgür ortamın sağlanmasını dilerim.

KAYNAKLAR:

- 1 H. Tahsin KILIÇ, “Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlar Ve Bu Kurumlara Öğrenci Akışını Olumsuz Yönde Etkileyen Nedenler.” Sy. 117-118, Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri dergisi , Dokuz Eylül Üniversitesi Yayınları, Ekim 1993, İZMİR.
- 2 Rıdvan SÜER, “Müzik Öğretmeni Yetiştirilmesi” sy. 181, Müzik Eğitimi Ve Sorunları, Türk Eğitim Derneği Yayınları, Mayıs, 1989, ANKARA
- 3 Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Öğrenci İşleri Arşivi, 1999, ANKARA
- 4 Mehmet ÖZYÜREK, A. Tuba TUNCER, (John DEWEY' den aktaran A. Tuba TUNCER)
- 5 “Gelişimciliğin Eğitim Uygulamaları Üzerine Etkileri” cilt 1, sayı 1, sy. 6-26-27, Türk Eğitim Bilimleri Dergisi. 2003, ANKARA